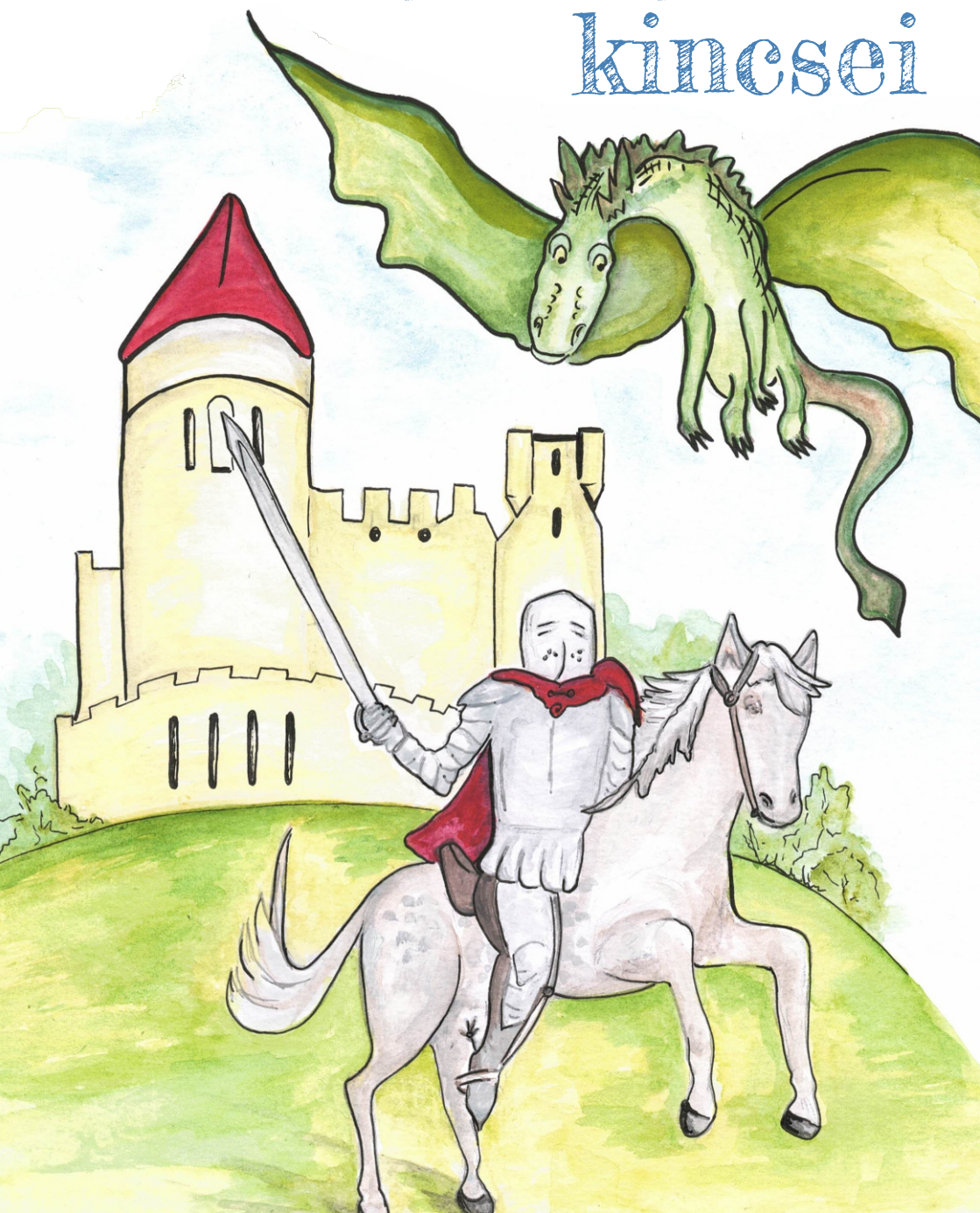

Szentgyörgyvár kincsei

„Azt a nyelvet és kultúrát, melyet rövid időre örökbe kaptunk,
Új szellemmel fényesítve, háborítatlanul át kell adni utódainknak.
Ez a kötelességünk! Kissé lehajtani a fejet, de a szívet, azt föl-föl Barátaim!„

Kosztolányi Dezső

Kedves gyerekek!

Remélem, olyan kíváncsiak vagytok, mint én!

Tudjátok miből készül a grillázstorta, hol található a megye legnagyobb lipicai lovardája, és mi az a Békavár? Ezt és még sok érdekességet megtalálhattok ebben a foglalkoztató füzetben, melyből megismerhettek Szentgyörgyvár értékeit.

Azokat a tárgyakat, építményeket, személyeket, alkotásokat nevezzük értékeknek, melyekre különösen büszkék vagyunk, és a településünk értéktárában is szerepelnek. Ezekhez az értékekhez 2021-ben egy nagyszerű sétaút is elkészült, melynek segítségével olyan helyekre is elbarangolhattok Szentgyörgyváron, amit talán eddig még nem ismertetek. Fogjátok meg szüleiteket, pedagógusaitok kezét, és ezzel a füzetrel együtt induljatok el a felfedező sétára! Így majd könnyedén ki tudjátok tölteni a feladatokat, miközben megismeritek a mi legfontosabb értékeinket. Aki nem tud írni, ő kérje meg szüleit, hogy segítsenek ebben!

Nagy szeretettel köszöntöm a településünkre érkező diákcsoportokat is!
Egy szép kis faluba érkeztek, mely sok látnivalót tartogat számotokra.

Nézzetek körül és fedezzétek fel Szentgyörgyvár szépségeit!

Hasznos időtöltést és jó értékgyűjtést kívánok!

Ádovics István
polgármester

ÁGRÁRMINISZTERIUM

A kiadványt a HUNG-2020 pályázati forrásból
támogatta az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya.

1. Szentgyörgyvári Lipicai Ménes

Ha szeretnél megsimogatni egy igazi lipicai lovat, akkor ne vedd az időt, hanem térd be a Szentgyörgyvári Lipicai Ménesbe! Nagyon engedelmes és tanulékony lovakat ismerhetsz itt meg. Lehetőség van itt kocsikázásra, de a lovakkal való ismerkedés, simogatás is izgalmas program lehet.

Feladat:

Ha kedveled a szép lovakat, akkor fejezd be az alábbi rajzot kedved szerint!

Milyen színűek lehetnek a lipicai lovak?

2. Szentgyörgyvári vár Békavár

A vár első említésével 1444-ben találkozunk. Ekkor építette a Pécz nemzetségből származó Marczali család a „Békavár” néven emlegetett erődítményt.

Feladat:

Melyik folyó partján építették fel ezt a várat?

.....

Vajon miért kapta a Békavár nevet?

.....

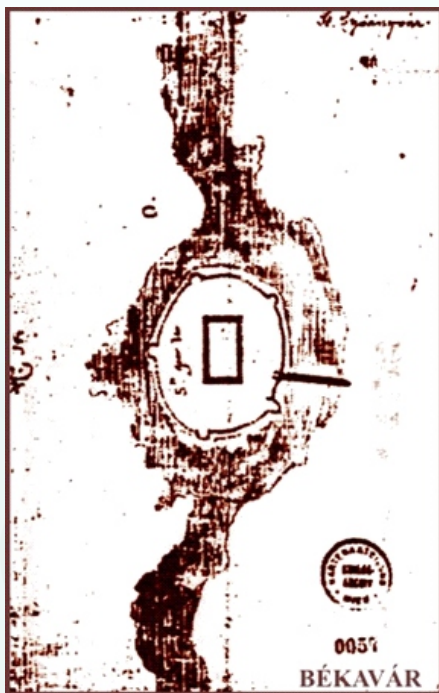
A falu és a vár tulajdonosa
1479-től a Báthory, aztán a
Nádasdy, majd a Széchenyi
család lett.
A vár falai fából készültek.

Be tudta venni a török ezt a várat?

.....

Mi látható ma a vár helyén?

.....

Rajzolj a keretbe egy elképzelt várat! Ne felejtse el a folyót is rárajzolni!

3. Széchenyi pince

300 évvel ezelőtt épült ez a szép pince, ami a településünk közepén helyezkedik el. Ekkor még a nagyszüleid sem éltek. Az ország egyik leghíresebb főúri családja, a Széchenyi család építtette, hogy a Zalában termett boraikat tudják hol tárolni.

Feladat:

Fejezd be a rajzot a fotó alapján!

Olvasd el a táblán található leírást, és írd ide, hogy milyen tárgyakat lehet látni ebben a pincében:

.....

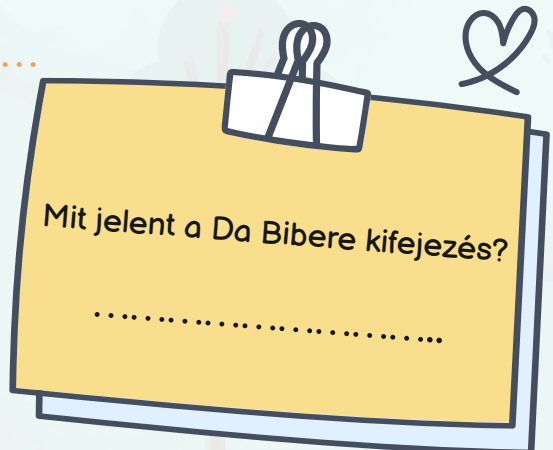
.....

Válassz ki egyet ezek közül és rajzold le!

Mi a legideálisabb hőmérséklet a pincében tárolt borok számára?

.....

4. Szentgyörgyvári keresztetek

A templomon kívül még barokk Szentháromság szobor, és több útszéli kereszt is található a településen és a szőlőhegyen.

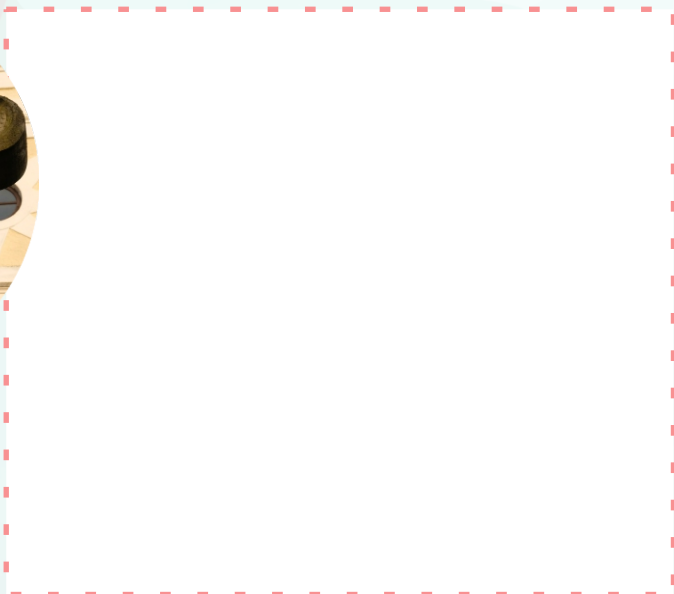
Miért állították az itt élők ezeket a kereszteteket?

.....

Keress meg egy keresztet a közelben és rajzold le ebbe a keretbe!

Ha van szöveg kifaragva a kereszten, akkor azt is írd a vonalra!

.....

5. Szőlőhegy - Szőlőhegyi értékek

Szentgyörgyvár életében mindig is fontos szerepet játszott a szőlőhegy. Már az 1600-as évek végétől egyre nagyobb területet foglaltak el a szőlőskertek.

Feladat:

Milyen értékek lehetnek egy szőlőhegyen?

.....

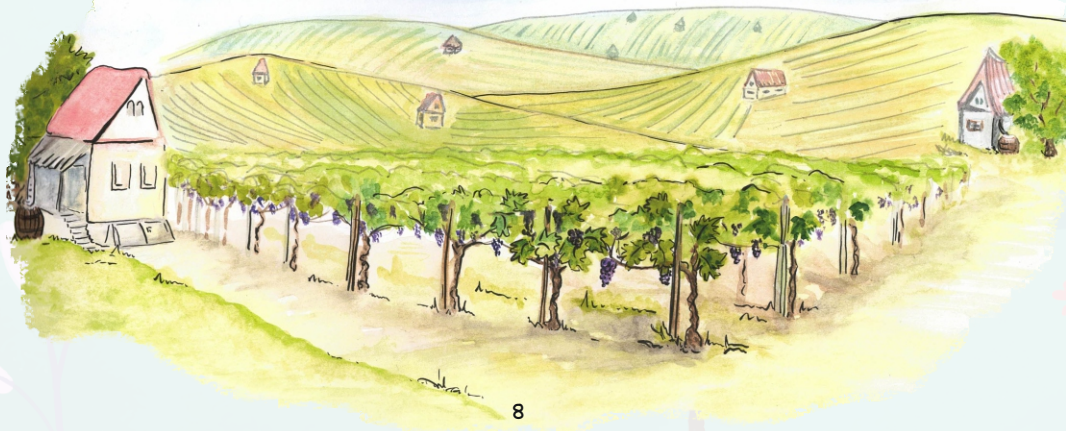
Sajnos már nem tudod megnézni a település szőlőhegyének büszkeségét, a sok százéves gesztenyefát, mert az elmúlt években kiszáradt.

A monda szerint mikorra becsülték a fa korát?

.....

Hány méter volt a fa kerülete?

.....

Rajzolj a kiszáradt gesztenyefa mellé egy szépen virágzó fácskát a keretbe!

Hogy nevezik a szőlőtermesztők, kádárok és kocsmárosok védőszentjét?

.....

Miért fontos nap a Vince nap a borászok életében?

.....

6. Szent György templom

Szentgyörgyvár
tornyos temploma
1755-1757 között épült
egy domb tetejére.

Feladat:

Melyik szent nevét viseli a templom?

.....

Hogy hívták a veszprémi püspököt, aki építette?

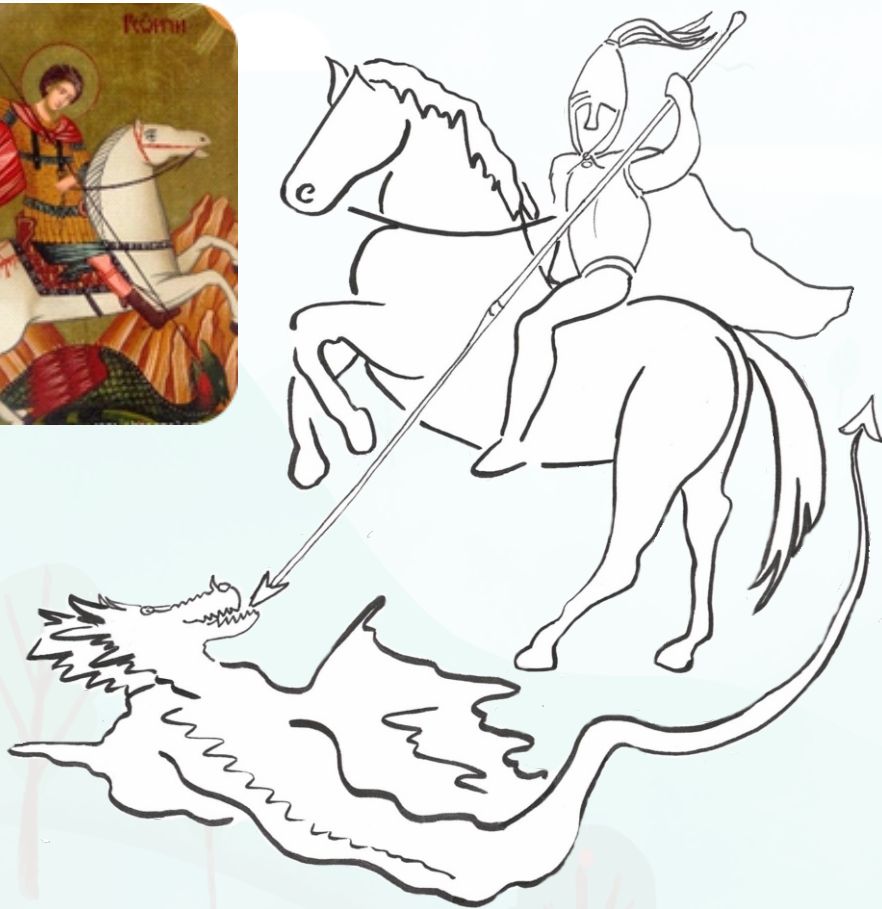
.....

Szent István király melyik szenteket választotta segítségül?

.....

A középkori Szentgyörgy település templomos falu volt, amelynek védőszentje az akkor népszerű Szent György lett. Gyakran találkozhatunk Sárkányölő Szent Györgyről készült festménnyel vagy szoborral.

Próbálkozz meg te is Sárkányölő Szent György lerajzolásával!
Segítségül elkezdjük neked a rajzot!

A néphagyomány úgy tartja, hogy György naptól kezdődik a tavasz.
Pásztorfogadó és állatkihajtó nap, ezért az állattartók és pásztorok
egyik legfontosabb napja is ez volt.

Tudod mikor van György névnap?

.....

7. Kőszvényes patak és hóvirág

Hogy nevezik azt a kis patakot,
amely keresztül folyik
Szentgyörgyváron?

.....

Feladat:

Tervezz te is egy új hidat a patak fölé a következő keretbe:

A hosszú tél után nagyon örülünk, amikor ezek a kedves kis virágok kidugják fejüket a földből vagy a hó alól. Úgy szokták nevezni, hogy a tavasz hírnökei, ami azt jelenti, hogy közeledik a tavasz!

Ha szereted a virágokat, akkor biztos nagyon fogsz örülni egy tavaszi sétának, amikor fehér szőnyeggé változik a településünk határa a sok-tól.

Írd a vonalra a táblán szereplő fehér virág nevét!

Olvasd el a következő kedves verset a hóvirágról:

Zelk Zoltán: Hóvirág

Tél eleje, tél közepe:
havas a hegyek teteje,
sehol egy árva virág -
zúzmarás a fán az ág.

Ám télúton egy reggelen,
csoda történik a hegyen:
kibújik a hóvirág,
s megrezzen a fán az ág.

Öröm rezzen ágról ágra:
itt a tavasz nemsokára,
kizöldülnek mind a fák -
Isten hozott, hóvirág!

Feladat:

Rajzolj a vers mellé egy szép csokrot anyukádnak!

Miért nem szabad leszedni a
hóvirágot a patak partján?

.....

Melyik hónapokban találhatod
meg ezt a kedves kis virágot?

.....

8. Nemestóthy kápolna

Mit jelent a kriptá vagy mauzóleum szó?

Síremlék, nyughely, mely több koporsó befogadására is alkalmas.

Nemestóthy Szabó Lajos Keszthelyen született. Előbb kisebb területen gazdálkodott majd idővel nemesek lettek, saját címerük is volt.

Feladat:

Miért épített a Nemestóthy család ekkora síremléket magának?

.....

Mi a különlegessége ennek a kriptának?

.....

Melyik Árpád-házi szentünk tiszteletére szentelték fel a kápolnát?

.....

9. Csillagmagtár

Tudod-e mit nevezünk magtárnak?

A kicsépeelt gabona tárolására szolgáló, jól szellőztethető gazdasági épületet, melybe aratáskor kerül be a gabona. A magtárban rendszeresen átforgatják a búzát, hogy megfelelően száradjon.

Feladat:

Milyen gabonákat ismersz, melyeket a magtárba tehetnél?

.....

A magtárból hova került a búza, árpa vagy rozs?

.....

Szentgyörgyváron a patakok mellett több malom is működött. Miért volt fontos szerepe a malomnak az itt élő emberek életében?

.....

Zelk Zoltán:
Te is tudod, ő is tudja

Napfény volt a ringatója,
eső volt a dúdolója.
Nevelője szegény ember,
mégis erős, mint a tenger.
Csak erősebb, hogyha vágják,
tovább él, ha lekaszálják.
Akkor is, ha kézzel vágják,
akkor is, ha fogak rágják.
De hát tudja minden gyerek:
miből sütik a kenyeret?

A füzetet összeállította: Csengei Ágota,
rajzolta: Somogyi Beáta,
szerkesztette: Kertész Dorina.

10. Grillázstorta

Szeretitek az édességet?

Mert most egy nagyon finom tortát fogunk megismerni.

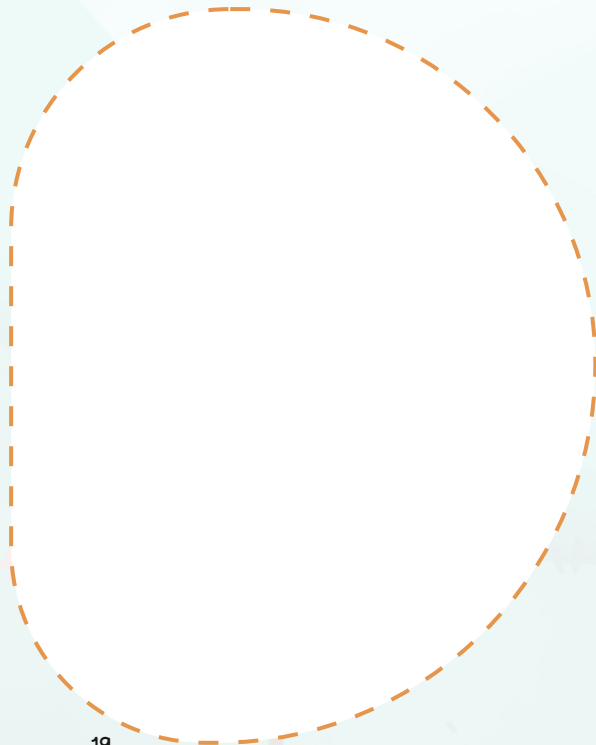
Feladat:

Miből készül a grillázs?

Melyik híres királyunk esküvőjén szolgáltak fel grillázstortát?

.....

A fotó alapján tervezz te is egy szép grillázstortát, mellyel megvendégelheted a barátaidat!

A népi gyógyászatban mire használták a pörkölt cukrot?

.....

Milyen alkalmakra készítenek ma grillázstortát?

.....

Beszéld meg szüleiddel, hogy készítsetek otthon grillázst a következők szerint: a cukrot felolvasztjuk, majd hozzáadjuk a nagyobb darabokra vágott diót és összeforgatjuk. Sütőpapírra öntjük és hagyjuk kihűlni, majd ezután fogyasztjuk.

Miért szereted a grillázst?

.....

11. Pásztorbot

Tudod-e, ki használja a pásztorbotot?
A pásztor, aki a háziállatokat legelteti, őrzi.

Feladat:

Egészítsd ki a rajzot olyan állatokkal, akikre vigyázhat
a pásztor!

Hogy hívták azt a szentgyörgyvári pásztort, akinek különleges faragott, kígyós botjait a Balatoni Múzeumban őrzik?

.....

Rajzoltunk neked egy egyszerű pásztorbotot, egészítsd ki kedved szerint, hogy szépen díszített bot legyen belőle!

Benedek Elek: A libapásztor

Fölkelt a nap szép ragyogva,
Iluska is mosolyogva.
Édes mosoly a szemében,
Édes öröm a szívében.

Süss, ó süss, nap, jó melegen,
Iluska a rétre megyen.
Libácskáit terelgeti,
Kedves szóval dédelgeti.

Dédelgeti, cirógatja,
Mint gyermeket édes anyja.
Varjú, héja, elmehettek,
Nincs itt, amit keressetek.

Indul a nap nyugat felé,
Iluska is hazafelé.
Édes mosoly a szemében,
Édes öröm a szívében.

SZENT
GYÖRGY
VÁR
KINCSEI